

ZASADY OCENIANIA Z RELIGII W III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ŁOMŻY dla czteroletniego liceum

zgodnego z programem nauczania „Z Bogiem w dorosłe życie” numer AZ-3-01/18

Niniejsze zasady oceniania są zgodne ze *Statutem III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży*.

Uczniowie zostają *poinformowani o zasadach* oceniania na lekcjach religii, a także o wymaganiach edukacyjnych na poszczególne oceny i sposobach ich sprawdzania, wymaganiach egzaminacyjnych, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej na początku roku szkolnego (*na pierwszych trzech lekcjach*).

I. Celem zasad oceniania jest:

1. Uporządkowanie i ujednoczenie zasad kryteriów oceniania kompetencji uczniów z religii.
2. Zhierarchizowanie wymagań programowych. W procesie oceniania obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).
3. Konkretyzacja zadań wynikających z podstaw programowych.
4. Umożliwienie katechetom bieżącej kontroli i różnicowanie osiągnięć ucznia.
5. Informowanie rodziców o postępach i kierunkach rozwoju dziecka.
6. Dostarczanie uczniom narzędzi samokształcenia, własnego rozwoju w zakresie wiedzy religijnej i rozwoju duchowego.
7. Okresowe i roczne określanie poziomu w systemie kompetencji.
8. Próba wyeliminowania oceniania intuicyjnego, czyli zwiększenie obiektywizmu i demokratyzacji oceniania.

II. Uczeń jest oceniany za:

- Sprawdziany
- Kartkówki
- Odpowiedź ustną
- Zeszyt
- Aktywność na zajęciach (przygotowanie materiałów i prezentacji na katechezy)
- Zaangażowanie w akcje szkolne (jasełka, szkolne koło Caritas, koło biblijne, wolontariat, scholę, rekolekcje)
- Uczestnictwo w konkursach i olimpiadach religijnych

III. Obszary aktywności ucznia

1. Czytanie.
2. Mówienie.
3. Słuchanie.
4. Pisanie.
5. Odbiór tekstów biblijnych.
6. Samokontrola.
7. Samokształcenie.
8. Praca w grupie.
9. Wypowiedzi indywidualne.
10. Udział w dyskusjach.
11. Prace kontrolne.
12. Prace domowe.
13. Udział w konkursach i olimpiadach.
14. Śpiew religijny.
15. Modlitwa.
16. Kultura nawiązywania relacji.
17. Inicjatywa.
18. Udział w życiu pastoralno-liturgicznym.
19. Wypracowania.
20. Praca charytatywna.

IV. Obszary oceniane

1. Sprawdziany i kartkówki

- a) prace klasowe winny być zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem. Kartkówki bez zapowiedzi mogą obejmować co najwyżej 3 ostatnie tematy,
- b) prace kontrolne, sprawdziany, projekty długoterminowe powinny być ocenione w ciągu 14 dni (termin może ulec przedłużeniu w przypadku jednoczesnej realizacji prac w kilku klasach),
- c) w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na sprawdzianie, uczeń w ciągu 2 tygodni ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela, w celu ustalenia daty zaliczenia pracy pisemnej,
- d) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na pracy klasowej, nauczyciel do średniej ważonej liczy „0”.
- e) uczeń może poprawić dwa sprawdziany w semestrze. Przy ustalaniu śródrocznej/rocznej oceny z zajęć edukacyjnych nauczyciel bierze pod uwagę ocenę wyższą.

Przeliczanie procentów na oceny:

Sprawdziany;

100% - 96% celujący
95% - 86% bardzo dobry
85% - 71% dobry
70% - 51% dostateczny
50% - 30% dopuszczający
29% - 0% niedostateczny

Kartkówki: jeśli jest zadanie na 6 to procenty jak w sprawdzianie

100% - 90% bardzo dobry
89% - 75% dobry
74% - 61% dostateczny
60% - 30% dopuszczający
29% - 0% niedostateczny

Informacja zwrotna dla ucznia:

W każdym semestrze jeden sprawdzian lub wypracowanie, które zostanie napisane przez uczniów zostanie opatrzone komentarzem w formie pisemnej zawierającym następujące elementy:

- wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
- odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia,
- wskazówki – w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę,

- wskazówki- w jaki sposób uczeń powinien pracować dalej.

2. Wypracowania

Ocena	Treść	Umiejętności	Estetyka
celująca	- wiedza wykracza poza poziom	- odniesiona do życia - świadectwo życia	- praca czytelna i estetyczna
Bardzo dobra	- pełna zgodność z tematem - brak błędów rzeczowych - uzgodniona ilość stron - cytaty	- trafnie odnosi treść do sytuacji życiowych - pogłębiona refleksja	- praca czytelna i estetyczna
Dobra	- zgodność z tematem - dopuszczalne błędy rzeczowe - parafrazy cytatów	- umie odnieść treści do życia - powierzchowna refleksja	- praca czytelna i estetyczna
Dostateczna	- uwzględnia podstawowe prawdy wiary - brak cytatów lub nie na temat	- elementy refleksji - próby odniesienia do życia	- praca czytelna i estetyczna
Dopuszczająca	- duże błędy rzeczowe - bark cytatów	- brak refleksji	- praca słabo czytelna

3. Odpowiedzi ustne

Ocena	Kryteria
Celująca	- merytoryczna, pełna - korzysta ze źródeł ponadprogramowych - świadek wiary (postawa autentyczna) - korelacja z liturgią Kościoła i w parafii
Bardzo dobra	- merytoryczna pełna - wyciąga prawidłowe wnioski - rozumie zawarte treści - potrafi odnieść treść do rzeczywistości

	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje się w bieżących wydarzeniach Kościoła - wypowiedź samodzielna
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedź merytoryczna - pełna - wyciąga prawidłowe wnioski - wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> - występują podstawowe, niezbędne wiadomości - małe nieścisłości teologiczne - dosyć duża pomoc nauczyciela - postawa obojętna
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> - znaczna pomoc nauczyciela - źle kojarzy fakty, popełnia mniejsze błędy teologiczne - odbiega od tematu - odpowiedzi z przymusu - postawa obojętna

4. Zeszyt

Ocena / Kryteria	Celująca	Bardzo dobra	Dobra	Dostateczna	Dopuszczająca
Estetyka	<ul style="list-style-type: none"> - staranność - przejrzystość - estetyczne poprawki - bogata szata graficzna 	<ul style="list-style-type: none"> - staranność - przejrzystość - ładna szata graficzna 	<ul style="list-style-type: none"> - staranność - przejrzystość - nieliczne poprawki 	<ul style="list-style-type: none"> - pismo niestaranne - częste poprawki - zeszyt pomięty 	<ul style="list-style-type: none"> - pismo bardzo niestaranne - częste poprawki - ogólna niedbałość
Systematyczność	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje własne refleksje - uzupełnia zapisy dodatkowymi informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> - posiada wszystkie notatki z katechezy - prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> - posiada prawie wszystkie notatki - posiada prawie wszystkie 	<ul style="list-style-type: none"> - posiada większość notatek z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> - duże braki w notatkach - brak prac domowych

			prace domowe		
--	--	--	--------------	--	--

5. Aktywność na lekcji

Uczeń może otrzymać następujące oceny, według określonych kryteriów.

Ocena Kryteria	Celująca	Bardzo dobra	Dobra	Dostateczna	Dopuszczająca	Niedostateczna
Współpraca	- inspiruje prace w grupie	- umiejętność dzielenia się zdobytymi wiadomościami w grupie - samodyscyplina - ład i porządek	- współdziała ale nie jest kreatywny - zdyscyplinowany ale mało aktywny	- niesystematyczna aktywność - mniej zdyscyplinowany ale jeszcze aktywny	- bierność - pasywność - mało wnosi do grupy - brak dyscypliny	- bierność - brak poprawy
Wiedza	- korelacja między przedmiotowa	- korelacja samodzielna	- przy pomocy nauczyciela potrafi korelować	- przy znacznej pomocy nauczyciela koreluje	- szablony dysponowanie wiedzy przy pomocy nauczyciela	- brak wiedzy
Wyciąganie wniosków	- jasne - zwięzłe	- poprawne wyrażanie myśli	- a małą pomocą nauczyciela wyraża swoje myśli	- przy odpowiedzi nauczyciela uczeń jest aktywny	- uczeń próbuje udzielić odpowiedzi przy znaczącej odpowiedzi nauczyciela	- nieumiejętność wyciągania wniosków nawet przy pomocy nauczyciela

Aktywność ucznia na każdej lekcji może być nagrodzona również „**plusami**”.

Uzyskanie pięciu „plusów” jest równoznaczne z uzyskaniem oceny bardzo dobrej (waga „1”).

Uczeń może otrzymać również ocenę dopuszczającą za dwa „plusy”, ocenę dostateczną za trzy „plusy”, ocenę dobrą za cztery „plusy”, o ile wyrazi na to zgodę.

Kary:

„ -minus,, otrzymuje uczeń za:

- brak zeszytu,
- brak podręcznika,
- odmowę wykonania ćwiczenia/zadania podczas lekcji,
- brak zaangażowania w czasie lekcji, kiedy uczeń nie potrafi odpowiedzieć na pytanie nauczyciela związane z treścią realizowanego tematu.

Uzyskanie pięciu „minusów” jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (waga „1”)

6. Ilość i częstotliwość występowania różnych form sprawdzania

1. Prace domowe pisemne o dużych rozmiarach mogą być zadawane i oceniane od dwóch do czterech razy w roku.
2. Prace domowe o mniejszych rozmiarach mogą być zadawane raz w tygodniu.
3. W semestrze mogą być przeprowadzane dwa sprawdziany oceniające stopień opanowania treści programowych.
5. Odpowiedzi ustne są oceniane przynajmniej raz w ciągu semestru.
6. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie na początku lekcji.
7. Uczeń może być nagrodzony za aktywność na lekcji poprzez wystawienie przez nauczyciela oceny bądź plusów.

7. V. Odnotowywanie i przechowywanie wyników

1. Informacje o ocenach częściowych uczeń uzyskuje natychmiast po wstawieniu do dziennika.
2. Prace pisemne uczniów są przechowywane przez rok.
3. Rodzice zapoznają się z ocenami częściowymi w czasie wywiadówki.
4. Rodzice mają prawo zapoznać się ze sprawdzoną i ocenioną pracą klasową podczas zebrania rodzicielskiego lub na własne życzenie w szkole w trakcie indywidualnego spotkania z nauczycielem.

8. Kryteria oceniania

1. Nauczyciel stosuje sześciostopniową skalę ocen.
2. W semestralnym ocenianiu nauczyciel bierze pod uwagę następujące elementy:
 - Udzielanie odpowiedzi na pytanie skierowane do klasy.
 - Aktywne uczestnictwo w pracy grupy w tym:
 - postawę i stosunek do przedmiotu
 - czytanie i słuchanie Pisma świętego ze zrozumieniem
 - prowadzenie modlitwy
 - udział w śpiewie religijnym

- opracowywanie zagadnień
- udział w dyskusji
- Wykonywanie prac społeczno-użytecznych na rzecz przygotowania zajęć katechetycznych w tym:
 - wystrój sali
 - przygotowywanie pomocy i materiałów
 - własna inicjatywa twórcza
- Systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- Osobiste i poza programem korzystanie z Pisma świętego
- Znajomość Katechizmu Kościoła Katolickiego
- Wyniki uzyskane z kartkówek i sprawdzianów (ocenie swojej wiedzy i uzupełnianie zaistniałych braków)
- Samodzielne opracowywanie zagadnień przedmiotowych w formie pisemnych prac domowych
- Uczestniczenie w konkursach lub olimpiadach wiedzy religijnej
- Udział w życiu pastoralno-liturgicznym
- Praca charytatywna

9. Ustalenie ocen śródrocznych i rocznych.

Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej określa *Statut w III Liceum Ogólnokształcącym w Łomży*

- **Uczeń ma możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia oraz otrzymanych ocen i możliwości ich poprawy, w ciągu całego semestru poprzez zgłoszenie się do nauczyciela i wyrażenie takowej prośby.**

W ocenie z religii przeważa jej funkcja społeczno – wychowawcza.

Klasyfikacja śródroczna polega na:

- a. okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania,
- b. ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych za pomocą średniej ważonej,

Ocena półroczna

Na zakończenie semestru nauczyciel dla każdego ucznia oblicza współczynnik Ω posługując się następującym wzorem $\Omega = \frac{s_1 + 2s_2 + 3s_3}{i_1 + 2i_2 + 3i_3}$, gdzie s_j oznacza sumę ocen¹ o wadze „j”, a i_j - ilość ocen o wadze „j”.

Zamianę współczynnika Ω na ocenę semestralną obrazuje tabela:

Min Ω	Max Ω	Ocena
1,00	1,64	Niedostateczny
1,64	2,44	Dopuszczający
2,45	3,39	Dostateczny
3,40	4,34	Dobry
4,35	5,29	Bardzo dobry
5,30	6,00	Celujący

Oceny cząstkowe

Praca ucznia podlega ocenie w skali od 1 do 6. W szczególności podlegać jej będą:

- **prace domowe**, odpowiedź przy tablicy, aktywność na zajęciach (wszystkie oceny liczone **z wagą „1”**),
- **kartkówki (waga „2”)**,
- **klasówki (waga „3”)**,
- **inne prace (wagę określa nauczyciel)**.

Klasyfikacja roczna polega na:

- a. podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania,
- b. ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych za pomocą średniej ważonej,

Ocena roczna

Na zakończenie roku szkolnego nauczyciel dla każdego ucznia oblicza współczynnik Ω posługując się następującym wzorem $\Omega = \frac{s_1 + 2s_2 + 3s_3 + 5p}{i_1 + 2i_2 + 3i_3 + 5}$, gdzie s_j oraz i_j oznaczają to samo co w przypadku oceny semestralnej, natomiast p jest oceną za pierwszy semestr. Zamianę współczynnika Ω na ocenę roczną obrazuje ta sama tabela jak w przypadku oceny na półrocz.

Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASIE

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.
- Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania zdobytej wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
- Opuszcza lekcję religii.
- Nie prezentuje religijnego wymiaru własnego życia.

O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania ucznia, które wskazują na tę ocenę.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOPUSZCZAJĄCEJ

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Luźno wiąże ze sobą wiadomości programowe.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Wykazuje brak podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.

- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
- Prowadzi zeszyt.
- Posiada problemy ze znajomością pacierza.
- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Jego uczestnictwo w celebracjach roku liturgicznego budzi zastrzeżenia.

Na ocenę dopuszczającą mogą wskazywać również inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOSTATECZNEJ

Katechizowany:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, które łączy w logiczne związki.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
- Potrafi – przy pomocy nauczyciela – wykorzystać zdobyte wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Prezentuje małą kondensację wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek i prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Stara się uczestniczyć w życiu parafii.

Na ocenę dostateczną mogą wskazywać również inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOBREJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.

- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska wskazane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowanych przez nauczyciela.
- Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
- W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
- Podczas lekcji wykorzystuje określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne).
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością stosowania zdobytych wiadomości.
- Jego postawa nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywny podczas lekcji.

O ocenie dobrej mogą decydować także inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny BARDZO DOBREJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Wykazuje dobrą znajomość pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Chętnie i systematycznie uczestniczy w życiu parafii.
- Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
- Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.

O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny CELUJĄCEJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
- Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
- Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Włącza się w prace pozalekcyjne, np. w przygotowanie gazetek religijnych, montażu scenicznych, pomocy katechetycznych itp.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Twórczo uczestniczy w życiu parafii np.: należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach itp.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

Na ocenę celującą mogą wskazywać również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Zeszyt przedmiotowy	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy, notatki prace domowe staranne pismo własne materiały, itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
2. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
3. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytce uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniem, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się rzeczowo 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy uczestniczy w przygotowaniu rekolekcji szkolnych (ministranci, schola itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niechętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

	• reprezentuje szkołę w olimpiadzie religijnej				
--	--	--	--	--	--

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Być wolnym, by tworzyć	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje osiem błogosławieństw jako drogę do szczęścia, • podaje prawdę, że Bóg jest dawcą szczęścia i zaprasza człowieka do jego realizacji, • podaje prawdę, że owocem wolności jest umiejętność podejmowania wyborów/decyzji służących dobru, • wymienia nazwy Pisma Świętego i je wyjaśnia, • wyjaśnia, jak należy posługiwać się księgą Pisma Świętego. • określa główny temat Biblii, którym jest Boży plan zbawienia, • rozpoznaje przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki, • wyjaśnia, co to znaczy „stworzyć”, • wskazuje Boga jako Stwórcę świata i Dawcę życia, • wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10.1). • podaje podstawowe twierdzenia teorii ewolucji, • podaje przykłady wypowiedzi naukowców na temat pochodzenia świata, • wymienia i wyjaśnia zadania, które Bóg powierza człowiekowi, • omawia relacje osobowe między kobietą i mężczyzną (Adamem i Ewą), • przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), • podaje definicję pracy, • uzasadnia, że praca może być formą samorealizacji. • wyjaśnia pojęcia: objawienie, historia zbawienia, • podaje prawdę, że pełnia objawienia dokonała się w Jezusie Chrystusie, • wyjaśnia znaczenie imienia Bożego Jahwe, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to jest kanon Pisma Świętego (E.3.1), • podaje i omawia etapy powstawania Pisma Świętego, • definiuje natchnienie biblijne (A.4.3), • odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4), • podaje podstawową zasadę, że tekstów biblijnych nie można interpretować literalnie. • podaje, w jakich językach napisano Biblię, • wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, • podaje prawdę, że biblijny opis stworzenia świata jest poematem i nie można go interpretować dosłownie, • wyjaśnia, że teoria ewolucji nie stoi w sprzeczności z biblijnym opisem stworzenia świata, • wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), • opisuje zagrożenia ideologii <i>gender</i> (C.15.13), • wyjaśnia cel i wartość pracy ludzkiej, • wymienia i omawia etapy objawiania się Boga, • podaje przykłady objawiania się Boga w historii, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest wolność w wymiarze osobistym i społecznym, • wyjaśnia, na czym polega prawdziwe szczęście i podaje jego źródła, • wymienia literackie i teologiczne zasady interpretacji Pisma Świętego, • podaje przykłady wybranych gatunków literackich stosowanych w Biblii, • wyjaśnia pojęcia: kreacjonizm i ewolucjonizm, • wskazuje na źródła koncepcji człowieka i świata (A.1.1), • interpretuje tekst biblijny o powołaniu człowieka do pracy (Rdz 2,8-10.15.18-20), • ukazuje pracę jako dar i powołanie, • wskazuje związek pracy z rozwojem człowieka i społeczeństw, • wskazuje motywy i formy objawiania się Boga człowiekowi, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2), • odróżnia literacką formę tekstu od jego treści religijnej, • wyjaśnia aspekt prawdy i świętości ksiąg natchnionych, • interpretuje biblijny opis stworzenia świata według zasad literackich i teologicznych (A.5.2), • charakteryzuje główne koncepcje dotyczące człowieka i świata (A.1.3), • interpretuje teksty biblijne o stworzeniu człowieka (Rdz 1,26-31; Rdz 2,7-8.18-25), • określa naturę człowieka (A.11.2), • wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka w świecie, • omawia nauczanie Kościoła na temat ewolucjonizmu, • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańska koncepcja płciowości, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę wierności oryginałowi w przekładach biblijnych, • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, • wyjaśnia, że dzięki modlitwie poznajemy pomysł Boga na świat, • wyjaśnia, że kontynuujemy Boże dzieło tworząc przez modlitwę duchową rzeczywistość.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Być wolnym, by tworzyć	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, że piękno świata i natury jest obrazem Bożego piękna, podaje prawdę, że przez świat przyrody Bóg objawia się człowiekowi, wyjaśnia, że by tworzyć dzieła sztuki, człowiek musi najpierw odkryć Boże piękno, podaje przykłady kiczu świeckiego i religijnego, wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym środowisku. uzasadnia konieczność przekazu prawdy w mediach, wskazuje na zagrożenia wynikające ze stosowania manipulacji w mediach, wyjaśnia powody stosowania fake newsów i ich szkodliwość, wyjaśnia, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem (D.1.1), uzasadnia, że Bóg inicjuje dialog z ludźmi (D.1.2), podaje przykłady sytuacji życiowych, w których ludzie zwracają się do Boga. uzasadnia, że modląc się psalmami korzystamy z doświadczenia modlitwy ich autorów, wyjaśnia, że psalmy pomagają w tworzeniu własnych modlitw, wymienia sytuacje egzystencjalne, w których warto modlić się psalmami. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy charakterystyczne dla sztuki i kiczu, ukazuje rolę mediów i zasady korzystania z nich, podaje przykłady tworzenia informacji (kłamliwych) zamiast odtwarzania rzeczywistości (faktów), podaje przykłady osób modlitwy w Piśmie Świętym, wskazuje na osobisty i wspólnotowy charakter psalmów (D.3.2). 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że twórczość człowieka może być odtworzeniem Bożego piękna, podaje przykłady dzieł sztuki ukazujące sacrum, określa rolę moralności w odbiorze przekazów medialnych, ukazuje rolę mediów katolickich. wskazuje biblijne przykłady uwielbienia Boga za dzieło stworzenia, przytacza tematykę wybranych psalmów i swoimi słowami omawia ich treść (D.3.3) 	<ul style="list-style-type: none"> wartościuje odpowiednio sztukę i kicz, piękno i brzydotę (A.10.2), podaje przykłady nauczania Kościoła na temat mediów, wyjaśnia, że psalmy są „arcydziełem modlitwy w Starym Testamencie” (D.3.1). 	<ul style="list-style-type: none">

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Być wolnym, by kochać	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że miłość jest darem Boga, • rozróżnia egoistyczną miłość człowieka od miłości skierowanej na dobro innych, • odróżnia miłość od sposobów jej okazywania, • wymienia sposoby okazywania miłości w różnych relacjach i różnym wieku, • podaje prawdę, że Bóg kocha człowieka bezinteresowną miłością, • podaje cztery prawa życia duchowego i omawia sposoby odniesienia ich do swojego życia (E.9), • wyjaśnia, na czym polega Boży plan dla jego życia, • podaje przykłady doświadczenia miłości Boga w swoim życiu. • omawia skutki grzechu w życiu młodego człowieka, • wyjaśnia pojęcia: wcielenie, odkupienie, • podaje prawdę, że Jezus przyszedł na ziemię jako człowiek, by odkupić człowieka, • uzasadnia, że Jezus Chrystus jest jedynym rozwiązaniem dla grzesznego człowieka, • wyjaśnia pojęcie „zbawienie”, • interpretuje tekst biblijny RZ 10,9-10, • wyjaśnia, że owocem przyjęcia Jezusa jest przemiana życia, • wyjaśnia, co to jest kerygmat, • podaje przykłady znanych osób (np. ze świata kultury lub sportu), które dają świadectwo wiary, • wyjaśnia wymiar chrześcijańskiej nadziei. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę miłości w życiu człowieka, • wyjaśnia, że grzech utrudnia nam realizację prawdziwej miłości, • wyjaśnia, czym są cztery prawa życia duchowego, • wyjaśnia istotę grzechu pierwszych rodziców (A.12.1), • uzasadnia, że grzech niesie ze sobą zniewolenie i nie pozwala doświadczyć miłości Boga, • uzasadnia, że powierzenie grzechu Jezusowi pozwala doświadczyć miłości Boga, • opowiada o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, • uzasadnia, dlaczego na życie doczesne warto patrzeć przez pryzmat życia wiecznego, • uzasadnia, że otrzymana miłość Boża motywuje do przekazywania jej innym. • 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że prawdziwie kochać potrafi tylko ten, kto jest wewnętrznie wolny, • interpretuje tekst o miłości Boga (J 3,16), • wyjaśnia, czym jest protoewangelia (A.12.3), • omawia działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4), • wyjaśnia, że do przyjęcia Jezusa potrzebna jest wiara oraz szczere i otwarte serce, • podaje przykłady świadectwa wiary młodego człowieka słowem i w życiu codziennym. • 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przymioty i imiona Boga oraz na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1), • poprawnie interpretuje biblijną historię grzechu pierworodnego (Rdz 3,1-19) (A.12.2), • uzasadnia, że przeproszenie Boga i powierzenie Mu swojego grzechu niesie prawdziwą wolność, • omawia rolę wspólnoty Kościoła w umocnieniu wiary. • 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3). •

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Być wolnym, by wierzyć	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie wiary, wyjaśnia, że owocem poszukiwania Boga jest doświadczenie Jego bliskości, wyjaśnia, że doświadczenie wiary prowadzi do wierności Bogu, uzasadnia, dlaczego wiara nadaje sens życiu człowieka, podaje treść <i>Wyznania wiary</i> (E.9.2), definiuje pojęcie „religia”, podaje wiadomości na temat najważniejszych religii świata: (judaizm, buddyzm, hinduizm i islam) (A.3.1), uzasadnia, że chrześcijaństwo najpełniej wyraża miłość Boga, wyjaśnia pojęcie ekumenizmu (E.8.1), charakteryzuje tożsamość katolika. wyjaśnia, na czym polega dialog międzyreligijny i międzyreligijny, wskazuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii (A.3.2). 	<ul style="list-style-type: none"> w oparciu o tekst biblijny wskazuje cechy i określenia wiary, wymienia i omawia przeszkody w rozwoju wiary, wyjaśnia zależność między wiarą i rozumem (A.6.2), wymienia cechy wspólne wszystkich religii, przedstawia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu (E.8.2), wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (F.2.3). 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie), omawia historię powstania <i>Credo</i>, ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu (F.2.1), podaje zasady dialogu międzyreligijnego (F.2.2). 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3), interpretuje poszczególne artykuły <i>Wyznania wiary</i> (E.9.2), w kontekście ekumenizmu wyjaśnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostolskiej, konieczności łaski Bożej do zbawienia i ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina (E.8.4). 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia myśl św. Augustyna o roli rozumu i wiary, wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich (E.8.3), określa perspektywy i granice dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Być wolnym, by uświęcać	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: grzech, pokora, opisuje grzech jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2), omawia rolę pokory wobec Boga w uznaniu własnej grzeszności, podaje przykłady pracy nad sobą w pokonywaniu pokus, podaje określenia i symbole Ducha Świętego, ukazuje Ducha Świętego jako przewodnika prowadzącego człowieka do świętości, wyjaśnia, że poddanie się woli Ducha Świętego czyni człowieka wolnym, ukazuje sposób działania Ducha Świętego w przyjętych sakramentach, wylicza przymioty Kościoła (A.22.1), wyjaśnia, że we wspólnocie łatwiej jest żyć i pokonywać trudności, definiuje pojęcia: Kościół pielgrzymujący, cierpiący i tryumfujący, wyjaśnia wstawienniczą rolę świętych (D.9.2), podaje definicję odpustu i omawia warunki jego uzyskania. podaje prawdę, że istnieje świat duchowy, wyjaśnia, kim są aniołowie (A.9.1), wymienia funkcje, jakie pełnią aniołowie, podaje przykłady zagrożeń płynących z praktyk ezoterycznych i magii, podaje argumenty za ich odrzuceniem. omawia obrzędy pogrzebowe, podaje prawdę, że Jezus Chrystus jest obecny po prawicy Ojca i w swoim Kościele, definiuje pojęcia: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, niebo, piekło, czyściec, podaje prawdę, że Chrystus otwiera bramy zbawienia sprawiedliwym zmarłym przed Jego przyjściem (A.16), wyjaśnia, że życie wieczne zależy od życia na ziemi, 	<ul style="list-style-type: none"> podaje prawdę, że Bóg jest święty i zaprasza do świętości każdego człowieka, wyjaśnia zależność między wolnością człowieka a złem występującym w świecie, wyodrębnia przymioty Kościoła z <i>Credo</i>, omawia perykopę o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31), wyjaśnia istotę obcowania świętych (A.23.1), uzasadnia katolicki sens grzebania zmarłych (B.9.2), wyjaśnia, że pogrzeb chrześcijański jest obrzędem liturgicznym Kościoła (B.9.1), wyjaśnia słowa „zstał do piekiel” (A.16.2), wyodrębnia z <i>Credo</i> prawdę o królowaniu Jezusa i Jego powtórny przyjściu, wyjaśnia synowski charakter modlitwy Jezusa (D.4.1), omawia biblijne podstawy modlitwy wspólnotowej (D.8.2), omawia, na czym polega modlitwa wstawiennicza (D.8.1), uzasadnia twierdzenie, że skuteczność modlitwy zależy od woli Bożej (D.12.3). 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, że świętość osiąga człowiek prawdziwie wolny wewnętrznie, uzasadnia, że z Duchem Świętym można współpracować tylko wtedy, gdy nawiąże się z Nim osobową relację, uzasadnia błędność stwierdzenia: „Chrystus tak, Kościół nie”. podaje biblijne przykłady działania aniołów (A.9.2), uzasadnia wartość modlitwy za zmarłych, a szczególnie Mszy Świętej w ich intencji, charakteryzuje modlitwę Jezusa (D.4.2), wyjaśnia związek posiadanego obrazu Boga ze skutecznością modlitwy (D.12.1). 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje i opisuje Imię, określenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1), wyjaśnia przymioty Kościoła (A.22.1), uzasadnia, że we wspólnocie Kościoła jesteśmy powołani do wzajemnej pomocy na drodze uświęcania, omawia udział aniołów w misji Jezusa, charakteryzuje chrześcijańską postawę wobec śmierci, prezentuje naukę Kościoła o końcu świata i sądzie ostatecznym (A.18.2). omawia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, dziękczynienia, uwielbienia) (D.8.1). 	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Być wolnym, by uświęcać	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady miejsc i sytuacji, w których Jezus się modlił, • podaje przykłady w jakich sytuacjach najczęściej modli się młody człowiek, • uzasadnia, że Bóg pragnie dobra dla każdego człowieka. • wymienia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, dziękczynienia, uwielbienia) (D.8.1), • podaje i omawia wybrane biblijne przykłady form modlitwy, • charakteryzuje postawy modlitewne, • uzasadnia, że modlitwa prowadzi do świętości życia. • wyjaśnia, na czym polega skuteczność modlitwy, • podaje prawdę, że na modlitwie można prosić Boga tylko o dobro, • wyjaśnia, że owocem modlitwy jest przemiana umysłu, serca i pragnień, • uzasadnia, że Bóg zawsze wysłuchuje modlitw, ale nie dostrzegamy Jego odpowiedzi. 	•	•	•	•

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że powołaniem każdego chrześcijanina jest głoszenie Jezusa, • wyjaśnia, dlaczego łatwiej jest wierzyć wspólnie z innymi, • definiuje pojęcia: ewangelizacja, działania apostołskie, • podaje przykłady ludzi, którzy przyjmując Jezusa odzyskali wewnętrzną wolność, • opowiada o życiu starożytnych chrześcijan (E.1.4), • opierając się na Nowym Testamencie, szczególnie na Dziejach Apostolskich, omawia rolę św. Piotra u początków Kościoła (E.1.2), • charakteryzuje metodę nauczania św. Pawła wobec pogan, • wskazuje przykłady wychodzenia chrześcijan do (świata) innych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależność między wolnością i odpowiedzialnością w życiu człowieka, • wymienia akcje ewangelizacyjne i apostołskie organizowane w jego środowisku, • opierając się na Dziejach Apostolskich, omawia rolę św. Pawła u początków Kościoła (E.1.2), • opowiada o nauczaniu św. Pawła na Areopagu, • wyjaśnia, że Ewangelię należy głosić nie gubiąc jej istoty i nie zniekształcając jej sensu, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia poczucie odpowiedzialności za innych we wspólnocie Kościoła, • podaje przykłady działań ewangelizacyjnych za pośrednictwem nowoczesnych nośników informacji, • opowiada o początkach chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowaniach chrześcijan (E.1.1), 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników, • wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan I w., • podaje przykłady głoszenia o Jezusie metodami dostosowanymi do współczesnej kultury, • wyjaśnia, dlaczego „edykt mediolański” zapoczątkował szybki rozwój chrześcijaństwa i postęp jego instytucjonalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia akcje ewangelizacyjne i apostołskie organizowane w jego środowisku, • wskazuje na kwestie związane ze spotkaniem świata pogańskiego i kultury antycznej z chrześcijaństwem (E.1.3).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangelii	<ul style="list-style-type: none"> • podaje czas zawarcia umowy zwanej edyktem mediolańskim i omawia jej znaczenie (E.1.6), • wyjaśnia, dlaczego cesarze Konstantyn i Licyniusz zawarli umowę zwaną edyktem mediolańskim, • wyjaśnia, że na mocy umowy zwanej „edyktem mediolańskim” chrześcijanie stali się pełnoprawnymi obywatelami cesarstwa rzymskiego. • definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, • wyjaśnia maksymę „Ora et labora”, • wyjaśnia dlaczego św. Benedykt jest patronem Europy, • charakteryzuje życie zakonne benedyktynów współcześnie, • definiuje pojęcia: schizma, Kościół prawosławny, patriarcha, ikona, cerkiew, • wymienia przyczyny i skutki rozłamu Kościoła na Wschodni i Zachodni, • charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, układa modlitwę w intencji jedności Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o życiu i działalności św. Benedykta (E.2.2), • prezentuje rolę zakonu i klasztorów benedyktynów (E.2.1). 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, że „edykt mediolański” dotyczył nie tylko chrześcijaństwa lecz również innych religii, • wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, • omawia zniesienie wzajemnych ekskomunik przez papieża Pawła VI i patriarchę Atenagorasa I. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje aktualność idei benedyktyńskiej (E.2.3). 	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Być wolnym, by służyć Ewangeli	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie, • definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika. • definiuje pojęcia: krucjata, wojna sprawiedliwa, • wymienia i omawia podstawowy cel podejmowania wypraw krzyżowych, • podaje prawdę, że średniowieczni Europejczycy maszerowali, aby walczyć za Chrystusa, i byli gotowi poświęcić życie w obronie tego, co uważali za największą świętość, • definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, • opowiada o życiu i działalności św. Franciszka (E.2.2), • wskazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, • prezentuje rolę zakonu i klasztorów franciszkanów (E.2.1), • wykazuje aktualność idei franciszkańskiej (E.2.3), • podaje i omawia dzieła zakonu franciszkanów podejmowane współcześnie, • wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, • określa, na czym polega świętość Kościoła, • definiuje pojęcia: inkwizycja i herezja, • podaje datę chrztu Mieszka I oraz Zjazdu Gnieźnieńskiego, • omawia życie i działalność św. Wojciecha (E.6.2), • uzasadnia wybór św. Wojciecha na patrona Polski (E.6.2). • omawia życie i działalność św. Stanisława, • wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu, • uzasadnia wybór św. Stanisława na patrona Polski. • opowiada o życiu i świętości Jadwigi Królowej (E.5.4), • uzasadnia, że decyzje podejmowane przez młodą Jadwigę wymagały dojrzałej wewnętrznej wolności i głębokiej wiary, • wskazuje, że decyzje podejmowane przez poszczególne osoby mają wpływ na szeroki krąg ludzi i spraw. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia owoce reformy gregoriańskiej, • omawia zagrożenia ze strony wyznawców Islamu na terenach Ziemi Świętej w XI–XIII w., • wyjaśnia, że krucjaty były jednocześnie wyprawami wojennymi i pielgrzymkami, które charakteryzował szczególnie rytuał i status prawny, • omawia jasne i ciemne strony wypraw krzyżowych, • opowiada o osiągnięciach intelektualnych XII i XIII wieku, • wymienia przyczyny powstania inkwizycji, • potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji, • uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski (E.6.1), • opowiada o przyczynach konfliktu między królem Bolesławem Śmiałym z biskupem krakowskim, • wymienia owoce religijne i polityczne podejmowanych decyzji przez św. Jadwigę dla Polski, Litwy i Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne założenia reformy gregoriańskiej, • wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce, • przedstawia spór o ubóstwo (E.2.4), • charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój ludzkiej wiedzy, • omawia kontekst polityczny i religijny towarzyszący chrztowi Mieszka I, • wymienia nowoutworzone biskupstwa po chrzcie Polski, • charakteryzuje metody walki z herezykami stosowane przez inkwizycję, • prezentuje tzw. spór o św. Stanisława (E.6.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia stosunki państwo Kościoła przed reformą gregoriańską, • charakteryzuje rolę Kościoła w społeczeństwie feudalnym, • poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio millennio adveniente”, • prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji, • charakteryzuje chrześcijaństwo w Polsce za czasów Jagiellonów (E.5.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje dziedziny wiedzy studiowane w średniowieczu, • charakteryzuje postać św. Tomasza z Akwinu.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Być wolnym, by świętować <ul style="list-style-type: none"> • wymienia obchody ku czci największych świętych Kościoła (B.11.2), • opowiada o swoim patronie od chrztu, • wymienia poszczególne okresy roku liturgicznego, • wymienia i omawia uroczystości w roku liturgicznym, • wskazuje związek wybranych świąt z wydarzeniami w historii zbawienia, • podaje przykłady zwyczajów i tradycji związanych z rokiem liturgicznym, • omawia teksty biblijne zapowiadające powtórne przyjście Jezusa, • wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie, • podaje przykłady sposobów przygotowania się na przyjście Jezusa. • podaje przykłady tradycji świątecznych i uzasadnia ich związek z osobą Jezusa, • uzasadnia wartość przebaczenia i pojednania się, by móc szczerze dzielić się opłatkiem, • wymienia najważniejsze wydarzenia z czasu dzieciństwa Jezusa, • wskazuje teksty biblijne opisujące te wydarzenia, • uzasadnia związek wydarzeń z życia Jezusa z wydarzeń roku liturgicznego, • ukazuje rolę Maryi i Józefa w życiu Jezusa, • uzasadnia, że Dziecią Jezus potrzebowało opieki jak każde inne dziecko, • podaje przykłady z życia, doświadczania Bożej opieki za pośrednictwem bliskich, • przypomina podstawowe wiadomości o okresie Wielkiego Postu, • wskazuje, że sakrament pokuty i pojednania jest spotkaniem z Jezusem, który obdarza wolnością, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje patrona parafii, • charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego, • podaje i omawia wybrane prorocstwa Starego Testamentu zapowiadające przyjście Jezusa na ziemię, • interpretuje perykopę o narodzeniu Jezusa, • omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1), • wskazuje i omawia teksty biblijne wzywające do nawrócenia, • wyjaśnia symbolikę popiołu, • przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania (A.16.2), • wymienia i omawia obrzędy oraz tradycje związane ze świętami wielkanocnymi, • wyjaśnia pojęcia: wniebowstąpienie, epifania, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego (B.11.1), • omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedynego Misterium Paschalnego (B.3.1), • wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1), • uzasadnia rolę zaufania Bogu w trudnych sytuacjach, • uzasadnia, dlaczego Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan, • interpretuje przypowieść o miłosiernym ojcu, • charakteryzuje duchowość Matki Teresy z Kalkuty, O. Pio oraz Jana Pawła II, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przesłanie modlitwy z liturgii uroczystości Wszystkich Świętych, • omawia teksty biblijne opisujące wydarzenia z czasu dzieciństwa Jezusa, • ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1), • interpretuje perykopę o wniebowstąpieniu Jezusa, • omawia kontekst wniebowstąpienia Jezusa, • uzasadnia potrzebę szukania wzorców świętości w każdym środowisku i czasie, 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady tekstów literackich nawiązujących do narodzenia Jezusa i je interpretuje, • uzasadnia, że autentyczna jedność prowadzi do wolności w relacjach z Bogiem i ludźmi. 	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Być wolnym, by świętować <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady postanowień wielkopostnych, • uzasadnia, że Wielki Post daje szansę uwolnienia się od nałogów, • ukazuje zmartwychwstanie jako przejście z niewoli śmierci do życia, • wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2), • wyjaśnia nakaz misyjny Jezusa „Idźcie i nauczajcie...”, • uzasadnia, że Jezus szanuje wolność wyboru różnych dróg przez człowieka, • wyjaśnia, kogo współcześnie dotyczy nakaz misyjny Jezusa i jak jest realizowany, • opowiada o objawieniach św. Faustyny Kowalskiej i jej misji, • charakteryzuje rolę św. Faustyny i Jana Pawła II w szerzeniu kultu Bożego miłosierdzia, podaje i omawia formy kultu Bożego miłosierdzia, • wyjaśnia, że otrzymanie Bożego miłosierdzia przynagła nas do przebaczenia innym. • podaje przykłady możliwości naśladowania postaw świętych w swoim życiu, • wyjaśnia posługę misjonarzy, jako narzędzi Ducha Świętego (w budowaniu jedności z Bogiem i między ludźmi), <p>uzasadnia, że prawdziwa wolność prowadzi do jedności w relacjach z Bogiem i ludźmi,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy, • podaje przykłady wydarzeń z ich życia charakterystyczne dla ich działalności, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ postawy świętych na osoby za ich życia oraz współcześnie, • porównuje przesłanie tekstów biblijnych o budowie wieży Babel i zesłaniu Ducha Świętego, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje perykopę o zesłaniu Ducha Świętego, <p>uzasadnia, że Duch Święty pomaga naprawić skutki grzechu w wymiarze społecznym.</p>		

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA KLASY II

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.
- Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania zdobytej wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
- Opuszcza lekcję religii.
- Nie prezentuje religijnego wymiaru własnego życia.

O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania ucznia, które wskazują na tę ocenę.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOPUSZCZAJĄCEJ

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Luźno wiąże ze sobą wiadomości programowe.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Wykazuje brak podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
- Prowadzi zeszyt.
- Posiada problemy ze znajomością pacierza.

- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Jego uczestnictwo w celebracjach roku liturgicznego budzi zastrzeżenia.

Na ocenę dopuszczającą mogą wskazywać również inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOSTATECZNEJ

Katechizowany:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, które łączy w logiczne związki.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
- Potrafi – przy pomocy nauczyciela – wykorzystać zdobyte wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Prezentuje małą kondensację wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek i prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Stara się uczestniczyć w życiu parafii.

Na ocenę dostateczną mogą wskazywać również inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOBREJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska wskazane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowanych przez nauczyciela.
- Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.

- W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
- Podczas lekcji wykorzystuje określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne).
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością stosowania zdobytych wiadomości.
- Jego postawa nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywny podczas lekcji.

O ocenie dobrej mogą decydować także inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny BARDZO DOBREJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Wykazuje dobrą znajomość pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Chętnie i systematycznie uczestniczy w życiu parafii.
- Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
- Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.

O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny CELUJĄCEJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
- Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
- Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Włącza się w prace pozalekcyjne, np. w przygotowanie gazetek religijnych, montażu scenicznych, pomocy katechetycznych itp.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Twórczo uczestniczy w życiu parafii np.: należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach itp.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

Na ocenę celującą mogą wskazywać również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

**WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASIE II
WEDŁUG PODRĘCZNIKA „W BLASKU BOŻEJ PRAWDY” NR AZ-41-03/12-KI-1/12
ZGODNEGO Z PROGRAMEM NAUCZANIA NR AZ-4-03/12**

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Zeszyt przedmiotowy	wszystkie tematy, notatki prace domowe staranne pismo własne materiały, itp.	starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe	zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	pismo niestaranne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
2. Prace domowe	staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach twórcze	merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe	wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze	powiązane z tematem niestaranne	widać próby wykonania pracy na temat	praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
3. Testy i sprawdziany	wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
4. Odpowiedzi ustne	wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytce uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniem, bogaty język używanie pojęć	wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające	słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgrupowanych samodzielnie	uczeń zawsze przygotowany do lekcji zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się rzeczowo	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka	pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy	starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania przejawia postawę apostołską	niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika			

szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	uczestniczy w przygotowaniu rekolekcji szkolnych (ministranci, schola itp.) reprezentuje szkołę w olimpiadzie religijnej		ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			
---	---	--	---	--	--	--

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. U źródeł wiary	wymienia wartości ostateczne określa wartość uczestniczenia w katechezie, jej owoce i nakładane przez nią zobowiązania podaje definicję religii wymienia cechy wspólne dla wszystkich religii wymienia charakterystyczne cechy współczesnych religii wymienia religie monoteistyczne i politeistyczne określa chrześcijaństwo jako religię najpełniej wyrażającą miłość Boga wykazuje różnice między chrześcijaństwem a innymi religiami definiuje pojęcia: historia zbawienia, objawienie, Boża pedagogia wyjaśnia, że Bóg objawiał się człowiekowi stopniowo: najpierw w Starym Testamencie, potem, najpełniej, poprzez Jezusa Chrystusa (Nowy Testament) wskazuje, że objawienia prywatne mogą uwypuklać jakiś aspekt objawienia biblijnego definiuje pojęcia: objawienie pośrednie i bezpośrednie i podaje ich przykłady wymienia argumenty św. Tomasza z Akwinu przemawiające za istnieniem Boga	określa wpływ wiary na postawę człowieka określa potrzebę religii jako przejaw ludzkiej natury definiuje pojęcia: „człowiek istotą religijną”, „objawienie naturalne”, „objawienie nadprzyrodzone” wyjaśnia, w czym człowiek wyraża się jako istota religijna podaje, na czym polega fanatyzm i obojętność religijna wymienia społeczne implikacje wpływające z religii Wschodu (ezoteryzm: amulety, talizmany; astrologia...) charakteryzuje podstawowe prawdy o buddyzmie, judaizmie (historia zbawienia, diaspora, autentyzm), hinduizmie, islamie, chrześcijaństwie omawia objawianie się Boga w dziejach ludzkości wykazuje zależność pełnego objawienia się Boga w Chrystusie od wydarzeń Starego Testamentu (np. przepowiedanie proroków) wyjaśnia znaczenie Bożego imienia Jahwe prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów wyjaśnia wspólnotowy charakter Kościoła określa rolę, jaką Kościół odgrywa w Polsce i w świecie	uzasadnia swoje decyzje i wybory w aspekcie wiary charakteryzuje swoją wiarę charakteryzuje siebie jako człowieka wierzącego dokonuje wartościowania dotychczasowych postaw i zachowań w aspekcie wymogów wiary opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach uzasadnia, dlaczego człowiek nie wierzący w Boga wierzy zawsze w „coś innego” omawia różne rodzaje objawień wskazuje momenty objawienia się Boga we własnym życiu podaje definicję wiary	określa własny system wartości uzasadnia potrzebę hierarchii wartości w życiu człowieka uzasadnia, że religia jest istotnym czynnikiem duchowego rozwoju człowieka opisuje przejawy religijności w aspekcie historycznym w różnych społecznościach charakteryzuje objawienie naturalne i nadprzyrodzone wykazuje różnice między objawieniem pośrednim a bezpośrednim potrafi przekonać swoich kolegów o sensowności własnej postawy religijnej	prezentuje postawę wiary w Boga wyraża szacunek wobec ludzi manifestujących swoją wiarę prezentuje postawę krytyczną tak wobec fanatyzmu religijnego, jak i obojętności religijnej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. U źródeł wiary	<p>określa, że katecheza jest wyjaśnianiem Bożego objawienia</p> <p>prezentuje charakterystyczne elementy obrazu Jezusa w poszczególnych Ewangeliach</p> <p>definiuje pojęcia: Chrystus Zbawiciel, Chrystus Odkupiciel, Chrystus Głowa Kościoła</p> <p>określa Kościół jako wspólnotę ochrzczonych, których Głową jest Chrystus</p> <p>wymienia najbardziej znane sekty działające w swoim środowisku i w Polsce</p> <p>określa niebezpieczeństwo płynące z przyłączenia się do sekty</p>	<p>wie, że Chrystus założył Kościół i nim kieruje</p> <p>określa Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa</p> <p>wyjaśnia, że Kościół jest zapoczątkowaniem królestwa Bożego na ziemi</p> <p>potrafi rozpoznać sposoby werbowania do sekt</p> <p>wyjaśnia, że określenie „nowe ruchy religijne” odnosi się do grup działających poza Kościołem</p> <p>charakteryzuje sposoby obrony przed zagrożeniami ze strony sekt</p> <p>charakteryzuje „grupę ryzyka” osób najbardziej podatnych na wstąpienie do sekty</p>	<p>charakteryzuje „dowody na istnienie Boga”</p> <p>potrafi zinterpretować teksty biblijne odsłaniające niewidzialnego Boga</p> <p>omawia przyczyny różnic w obrazie Jezusa w czterech ewangeliach</p> <p>charakteryzuje rolę Chrystusa w historii ludzkości</p> <p>uzasadnia, że Chrystus jest założycielem i Głową Kościoła</p> <p>potrafi krytycznie odnieść się do różnych form reklamy nowych ruchów religijnych w mediach</p>	<p>pomaga innym poznawać Boga</p> <p>charakteryzuje środowiska, w jakich powstały Ewangelie</p> <p>uzasadnia, że sam jest podmiotem w Kościele</p> <p>tworzy Kościół i inspiruje innych do tworzenia go we własnym środowisku</p>	<p>poszukuje własnych argumentów na istnienie Boga</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. U źródeł moralności człowieka wierzącego	<p>definiuje pojęcie „godność osoby”</p> <p>wymienia rodzaje godności przyrodzonej i nadprzyrodzonej (godność osobowa i osobowościowa)</p> <p>wymienia wartości ogólnoludzkie, które zogniskowane są wokół godności (prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, odpowiedzialność...)</p> <p>pamięta, że człowiek jest istotą rozumną, obrazem mądrości Boga</p> <p>definiuje pojęcia: wolność, odpowiedzialność, samowola</p>	<p>wymienia zadania wypływające z godności człowieka</p> <p>rozumie, że godność człowieka ma podstawę w Bogu (wymienia źródła godności człowieka)</p> <p>wyjaśnia, że wolność zakłada wolny wybór między dobrem i złem</p> <p>wymienia skutki wolności nieodpowiedzialnej (samowoli)</p> <p>rozumie negatywny wpływ samowoli na moralność człowieka</p>	<p>potrafi uzasadnić, dlaczego każdy człowiek ma prawo do poszanowania jego godności</p> <p>wyjaśnia, że godność stanowi źródło wartości</p> <p>uzasadnia, dlaczego każdy człowiek ma prawo do wolności</p> <p>potrafi zinterpretować naukę zawartą w wersecie Ga 5,1</p>	<p>wykazuje związek między godnością a urzeczywistnianiem wartości: prawdy, dobra, sprawiedliwości, wolności i odpowiedzialności</p> <p>formułuje krytykę postaw samowolnych</p>	<p>określa, jakimi działaniami inspiruje rówieśników do poszanowania godności własnej i drugiego człowieka</p> <p>zgłębia samodzielnie naukę o moralności chrześcijańskiej</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. U źródeł moralności człowieka wierzącego	<p>określa wolność jako wartość ogólnoludzką i dar Boży</p> <p>definiuje pojęcia: moralność, intencja (zła lub dobra)</p> <p>wymieni źródła moralności (KKK 1750)</p> <p>wyjaśnia, że cel nie uświęca środków</p> <p>wymienia czyny bezwzględnie niedozwolone ze względu na ich przedmiot (błuznierstwo, krzywoprzysięstwo, zabójstwo, cudzołóstwo)</p> <p>definiuje pojęcia: uczucia, emocje</p> <p>wymienia podstawowe uczucia i je definiuje (miłość i nienawiść, pragnienie i obawa, radość, smutek i gniew)</p> <p>definiuje pojęcia: sumienie jako głos Boga, sumienie osobiste, sumienie narodu</p> <p>rozumie konieczność formacji sumienia</p> <p>wymienia czynniki kształtujące oraz deformujące sumienie</p> <p>definiuje pojęcia: norma moralna, zasada moralna, prawo naturalne, prawo stanowione (kościelne, państwowe)</p> <p>wymienia normy i zasady moralne</p>	<p>wskazuje różnice między wolnością a samowolą</p> <p>omawia źródła moralności</p> <p>uzasadnia, dlaczego niedopuszczalne jest czynienie zła, aby wyprowadzić z niego dobro (zasada „cel uświęca środki”)</p> <p>wyjaśnia, że uczucia zapewniają więź między życiem zmysłowym a duchowym</p> <p>wyjaśnia, że człowiek powinien dokonywać wyboru zgodnie ze swoim sumieniem, bez konfliktu z rozumem i prawem Bożym</p> <p>wyjaśnia pojęcie „sąd moralny”</p> <p>potrafi dokonać rozróżnienia między sumieniem uformowanym prawidłowo i nieprawidłowo</p> <p>wskazuje konieczność przestrzegania norm i zasad moralnych</p> <p>podaje przykłady sytuacji trudnych w aspekcie moralnym</p> <p>wymienia zasady postępowania w trudnych sytuacjach</p>	<p>uzasadnia, dlaczego urzeczywistnianie dobra czyni człowieka wolnym</p> <p>uzasadnia, że wolność bez odpowiedzialności prowadzi do aktów samowoli</p> <p>wyjaśnia kryteria czynu moralnego (przedmiot, cel, okoliczności)</p> <p>uzasadnia, dlaczego uczuciami powinien kierować rozum</p> <p>potrafi odróżnić sąd sumienia od innych aktów świadomości</p> <p>uzasadnia, że sumienie jest dyspozycją zadaną, wymagającą formacji</p> <p>wyjaśnia, na czym polega osąd sumienia</p> <p>wykazuje zależność między oceną sumienia a wolnością</p> <p>potrafi dokonywać oceny moralnej czynów</p> <p>uzasadnia potrzebę stosowania norm i zasad moralnych w ludzkim życiu</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego nie możemy określać uczuć jako dobre i złe oraz, że „wzniosłe uczucia nie decydują ani o moralności, ani o świętości”</p> <p>wykazuje związek dobrze ukształtowanego sumienia z postępowaniem według norm i zasad moralnych</p> <p>dokonyuje wartościowania rozwiązań trudnych problemów w aspekcie moralnym</p> <p>wskazuje rozwiązania trudnych problemów zgodnie z zasadami i prawidłowo ukształtowanym sumieniem</p>	<p>wspomaga innych w dokonywaniu słusznych wyborów</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Drogowskazy wiary	wymienia przejawy Bożej miłości wymienia wiarę jako jedną z cnót boskich wymieni najważniejsze wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu definiuje pojęcie nadziei wymienia grzechy przeciw nadziei wymienia sposoby odpowiedzi na miłość Bożą wymienia grzechy przeciw Bożej miłości definiuje pojęcia: cnoty ludzkie i cnoty kardynalne wymienia cnoty kardynalne wskazuje przykłady ludzi, którzy zmienili swe życie na lepsze wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w doskonaleniu siebie	określa wiarę jako odpowiedź na miłość Boga wskazuje, że źródłem wszelkich wypaczeń moralnych jest nieuznawanie Boga wyjaśnia, na czym polega szczęście ludzi, „którzy uwierzyli” (J 20,29) ukazuje potrzebę kierowania się w życiu nadzieją określa istotę miłości Boga do człowieka i człowieka do Boga określa istotę cnót kardynalnych wymienia motywacje do pracy nad sobą wskazuje potrzebę pracy nad sobą	uzasadnia konieczność posłuszeństwa Bogu uzasadnia, dlaczego wiara jest odpowiedzią na miłość Boga potrafi odróżnić wiarę od bałwochwalstwa i dewocji wyjaśnia, na czym polega zaufanie Bogu charakteryzuje grzechy przeciwko nadziei uzasadnia, że źródłem ludzkiego szczęścia jest odpowiadać miłością na miłość Boga wyjaśnia fragmenty biblijne: Łk 1,26-45; Łk 7,36-50; Łk 10,38-42; Łk 19,1-10; J 21,15-19; 2 Kor 11,23-33.12,10 charakteryzuje cztery cnoty kardynalne uzasadnia potrzebę przemiany, dążenia do doskonałości	dokonuje krytycznej oceny zachowań niezgodnych z wiarą uzasadnia, że zarówno rozpacz, jak i zuchwała ufność sprzeciwiają się cnotcie nadziei opisuje doświadczanie miłości Bożej we własnym życiu określa swój sposób wyrażania miłości do Boga wyjaśnia, na czym polega rola cnót kardynalnych w życiu człowieka uzasadnia, że cnoty kardynalne pełnią bardzo ważną rolę w ludzkim życiu określa własne słabe strony i ich wpływ na sposób postępowania podaje przykłady właściwego reagowania na spotykające go zło	podaje przykłady sytuacji, w których daje świadectwo wiary w Boga referuje, w jaki sposób w jedności ze wspólnotą Kościoła pogłębia swoją wiarę krytycznie odnosi się do zachowań sprzecznych z wiarą w Boga budzi nadzieję u innych w sytuacji trudnych doświadczeń

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (t. 48-50)	wymienia nazwy okresów roku liturgicznego podaje święta streszczające ważniejsze fakty z historii zbawienia wskazuje teksty biblijne wspominające czas oczekiwania na przyjście Chrystusa i zachęcające do niego wymienia regionalne tradycje co do obchodu świąt Bożego Narodzenia	wyjaśnia, że rok liturgiczny streszcza całą historię zbawienia omawia oczekującą postawę Maryi określa istotę Adwentu wymienia kilka sposobów obecności Pana Jezusa w życiu chrześcijan określa istotę świąt Bożego Narodzenia wskazuje w Biblii i utworach literackich teksty mówiące o Bożym Narodzeniu	omawia historię zbawienia i jej streszczenie w poszczególnych okresach roku liturgicznego potrafi posługiwać się kalendarzem liturgicznym podaje przykłady praktykowania tradycji i zwyczajów związanych z rokiem liturgicznym wyjaśnia, co to znaczy, że Chrystus przyszedł, przychodzi i przyjdzie omawia teksty biblijne, które mówią o Jego powtórny przyjsciu	potrafi korzystać z plansz ze schematem budowy roku liturgicznego wykazuje związek treści wybranych świąt z wydarzeniami z historii zbawienia potrafi opracować adwentowy plan przygotowania na spotkanie z Chrystusem i konsekwentnie go realizować interpretuje teksty biblijne i literackie o Bożym Narodzeniu	czynnie uczestniczy w przygotowaniu spotkania wigilijnego w klasie i w szkole włącza się w przygotowanie inscenizacji bożonarodzeniowej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Problemy moralności chrześcijańskiej	<p>definiuje pojęcie grzechu stwierdza, że grzech oddala od Boga i ludzi</p> <p>wymienia formy służenia jednemu Bogu</p> <p>wymienia wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu (zabobon, bałwochwalstwo, magia, sekty; bezbożność, ateizm, agnostycyzm)</p> <p>podaje treść drugiego przykazania pamięta trzecie przykazanie i określa jego istotę</p> <p>wymienia formy świętowania niedzieli</p> <p>podaje argumenty za świętowaniem dnia Pańskiego</p> <p>podaje treść czwartego przykazania</p> <p>definiuje pojęcie „rodziny” i „rodziny chrześcijańskiej”</p> <p>wymienia obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców oraz rodziny wobec społeczeństwa</p> <p>wymienia zagrożenia niszczące współczesną rodzinę (wolne związki, przemoc, związki homoseksualne, molestowanie seksualne i przemoc psychiczna, klonowanie, adopcja dzieci przez pary homoseksualne)</p> <p>podaje treść piątego przykazania pamięta tekst Rdz 4,10-11</p> <p>stwierdza, że każdy człowiek ma prawo do życia i jego obrony</p> <p>wymienia wykroczenia przeciw życiu (zabójstwo zamierzone i niezamierzone; samobójstwo, eutanazja, przerywanie ciąży, narkomania)</p> <p>wymienia wykroczenia przeciw zdrowiu</p>	<p>określa istotę grzechu pierwotnego i grzechów uczynkowych</p> <p>wyjaśnia, że grzech jest zerwaniem przymierza z Bogiem i ludźmi, i że w Chrystusie odnawiamy to przymierze (Rz 6,20)</p> <p>wymienia siedem grzechów głównych</p> <p>podaje zagrożenia płynące z New Age</p> <p>wymienia zagrożenia przynoszone przez ateizm praktyczny</p> <p>wyjaśnia, że wiara w Boga ma ścisły związek z ludzkim szczęściem</p> <p>wymienia grzechy przeciw drugiemu przykazaniu</p> <p>potrafi uzasadnić, że imię Boże jest święte</p> <p>opisuje tradycje świętowania niedzieli</p> <p>wyjaśnia, dlaczego niedzielna Eucharystia stanowi centrum życia Kościoła</p> <p>uzasadnia konieczność szacunku wobec rodziców</p> <p>wskazuje, że najlepszym zabezpieczeniem rodziny jest małżeństwo sakramentalne</p> <p>uzasadnia obowiązek poszanowania życia i zdrowia własnego i innych</p> <p>uzasadnia, że życie jest wielką wartością</p> <p>uzasadnia konieczność obrony życia i zdrowia</p>	<p>wskazuje, jak odróżnić grzech śmiertelny od grzechu powszedniego</p> <p>uzasadnia, że człowiek powinien wierzyć w jednego Boga</p> <p>charakteryzuje grzechy przeciw wierze</p> <p>potrafi uzasadnić, że wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu niszczą wiarę człowieka</p> <p>uzasadnia, dlaczego imię Boga jest święte</p> <p>charakteryzuje grzechy przeciw drugiemu przykazaniu</p> <p>uzasadnia wartość chrześcijańskiego imienia z dezaprobatą odnosi się do nadużyć imienia Bożego</p> <p>uzasadnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan dniem świętym</p> <p>uzasadnia wartość życia rodzinnego</p> <p>opisuje cechy charakteru, o które powinien troszczyć się przyszły rodzic</p> <p>opisuje właściwy model rodziny</p> <p>opisuje sytuację, w której warto oddać życie, i sytuację, kiedy lepiej jest je zachować</p> <p>podaje argumenty za obroną zagrożonego życia</p> <p>charakteryzuje wykroczenia przeciw życiu i zdrowiu osoby</p>	<p>uzasadnia, dlaczego grzech oddala nas od Boga</p> <p>opisuje formy oddawania czci jednemu Bogu indywidualnie i we wspólnocie Kościoła</p> <p>wyjaśnia związek między szabatem a niedzielą</p> <p>potrafi zaplanować swoje osobiste świętowanie dnia Pańskiego</p> <p>charakteryzuje obowiązki wobec społeczeństwa i wobec rządzących</p> <p>potrafi umiejscowić wypełnianie obowiązków względem rodziny w perspektywie królestwa Bożego</p> <p>potrafi odróżnić prawdy o rodzinie podawane przez Kościół od prawd proponowanych przez współczesne nury „wyzwolone”</p> <p>podaje argumenty swoim kolegom i koleżankom przeciw budowaniu rodziny bez zasad</p> <p>potrafi zestawić wartość życia z innymi wartościami</p> <p>prezentuje naukę Kościoła nt. transplantacji</p> <p>wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za życie i zdrowie innych (m.in. świadome zarażanie, problem nękania psychicznego i fizycznego)</p> <p>charakteryzuje wartość badań naukowych w tej dziedzinie i zagrożenia z ich strony</p> <p>podaje przykłady sprzeciwu wobec zachowań zagrażających zdrowiu i życiu</p> <p>określa, jakie podejmuje działania na rzecz poszanowania osoby ludzkiej i trwałego pokoju</p>	<p>potrafi dostrzec wartość i zagrożenia ze strony badań naukowych dla życia, zdrowia i godności</p> <p>potrafi scharakteryzować działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Problemy moralności chrześcijańskiej	<p>określa istotę ludzkiej płciowości w ujęciu chrześcijańskim</p> <p>wyjaśnia, że czystość jest darem prowadzącym do Boga</p> <p>wymienia media, których działanie skierowane jest ku niszczeniu czystości (chat erotyczny, prasa pornograficzna, filmy i programy telewizyjne...)</p> <p>podaje treść szóstego przykazania</p> <p>wymienia zagrożenia przeciw czystości</p> <p>wymieni osoby i czynniki pomagające zachować czystość</p> <p>podaje treść dziewiątego przykazania</p> <p>podaje treść siódmego przykazania i rozumie jego istotę</p> <p>wymienia skutki grzechów z zakresu siódmego przykazania</p> <p>definiuje pojęcie prawdy</p> <p>podaje treść ósmego przykazania</p> <p>podaje przykłady męczeństwa za prawdę</p> <p>wskazuje grzechy, których nośnikami są środki masowego przekazu</p> <p>podaje definicję zazdrości i chciwości</p> <p>wskazuje teksty biblijne o „ubóstwie serca” (Łk 14,33; Mt 5,3)</p> <p>wymienia grzechy główne</p> <p>wymienia grzechy cudze</p> <p>wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu</p>	<p>podaje treść błogosławieństwa dotyczącego czystego serca</p> <p>wymienia różne formy czystości</p> <p>wymienia zagrożenia dla ludzkiej płciowości</p> <p>wypływające z działania mediów</p> <p>wyjaśnia, że czystość domaga się panowania nad sobą</p> <p>omawia przykłady korzyści płynących z zachowania czystości</p> <p>wskazuje teksty biblijne dotyczące pożądliwości cielesnej</p> <p>wymienia czynniki wspomagające zachowanie czystości serca</p> <p>omawia potrzebę wstydlivosti</p> <p>wyjaśnia, że wszelkie formy kradzieży krzywdzą i naruszają godność tak złodzieja, jak okradanego</p> <p>uzasadnia, że każdy człowiek ma prawo do własności</p> <p>wskazuje teksty biblijne mówiące o prawdzie</p> <p>uzasadnia, że prawda jest podstawową wartością</p> <p>wymienia warunki ujawniania prawdy i dochowywania tajemnicy</p> <p>uzasadnia, że kłamstwo jest najbardziej bezpośrednim wykroczeniem przeciw prawdzie</p> <p>wymienia indywidualne i społeczne skutki grzechów głównych</p> <p>wyjaśnia istotę grzechów cudzych</p> <p>podaje przykłady rozprzestrzeniania się grzechów cudzych w swoim środowisku</p> <p>charakteryzuje grzechy przeciw Duchowi Świętemu</p>	<p>wyjaśnia, że zachowanie czystości jest czynnikiem pozwalającym zachować integralność osoby</p> <p>uzasadnia wartość czystości przedmałżeńskiej</p> <p>podaje, na czym polega dramat transseksualizmu</p> <p>omawia zagrożenia wymierzone w czystość</p> <p>uzasadnia potrzebę zachowania intymności małżeńskiej</p> <p>uzasadnia potrzebę czystości serca w życiu małżeńskim</p> <p>podaje przykłady poszanowania intymności drugiej osoby</p> <p>uzasadnia, że nieprzestrzeganie siódmego przykazania wywołuje skutki indywidualne i społeczne</p> <p>wyjaśnia, na czym polega naprawienie zła wywołanego kradzieżą</p> <p>uzasadnia potrzebę życia w prawdzie</p> <p>interpretuje „złotą zasadę”, która określa prawo do prawdy w konkretnych życiowych sytuacjach</p> <p>podaje przykłady służby innym posiadanyimi dobrami</p> <p>omawia materię grzechów głównych i wyjaśnia, że są one źródłem wszystkich pozostałych</p> <p>uzasadnia, że grzechy cudze są współudziałem w złu drugiego człowieka</p> <p>uzasadnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu nie mogą być odpuszczone</p>	<p>interpretuje ewangeliczne błogosławieństwo o czystości serca</p> <p>uzasadnia, dlaczego Kościół staje w obronie prawidłowo rozumianej płciowości</p> <p>charakteryzuje działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości</p> <p>uzasadnia, dlaczego czystość jest darem uszczęśliwiającym ludzi i uwielbieniem Boga</p> <p>potrafi wykazać związek między czystością a cnotą umiarkowania</p> <p>wyjaśnia, na czym polega walka z pożądliwością cielesną</p> <p>wykazuje związek między panowaniem nad bogactwami materialnymi a szacunkiem dla wymagań moralnych</p> <p>charakteryzuje chrześcijan jako naśladowców Chrystusa-Prawdy</p> <p>uzasadnia, że życie w prawdzie jest prawdziwą wolnością</p> <p>krytycznie ocenia treść informacji podawanych w środkach masowego przekazu w aspekcie ósmego przykazania</p> <p>uzasadnia, że właściwy stosunek do posiadanych dóbr jest drogą do prawdziwego szczęścia</p> <p>opisuje skutki grzechów głównych w rozwoju osobowym człowieka i w życiu społecznym</p> <p>uzasadnia, że grzech cudzy jest nośnikiem zła społecznego</p>	

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Dary łaski siłą wiary i moralności	wskazuje, kto, w jaki sposób, kiedy i gdzie celebrowane liturgie wymienia znaki i symbole liturgiczne wymienia najważniejsze wydarzenia roku liturgicznego wymienia siedem sakramentów wyodrębnia spośród nich sakramenty wtajemniczenia podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentów wtajemniczenia wymienia sakramenty uzdrowienia wymienia sakramenty w służbie komunii wymienia główne etapy życia świętych Piotra i Pawła przytacza odpowiedź Maryi na zwiastowanie anielskie (Łk 1,38) i na słowa św. Elżbiety (Łk 1,45) wymienia elementy liturgii słowa wymienia podstawowe funkcje liturgiczne wymienia elementy liturgii eucharystycznej podaje używane określenia Eucharystii wymienia owoce Komunii św.	określa istotę liturgii omawia słowa i gesty stosowane w liturgii określa istotę sakramentów wtajemniczenia i wymienia ich owoce podaje, kto może być chrzestnym lub świadkiem bierzmowania podaje formę i treść sakramentów w służbie wspólnoty Kościoła podaje, kto i w jaki sposób sprawuje te sakramenty podaje przykłady powołań opisanych w Biblii pamięta treść perykopy Łk 6,1-11 wyjaśnia istotę liturgii słowa podaje nazwę ksiąg liturgicznych wyjaśnia, że Chrystus mocą swojego słowa przemienia ludzkie serce omawia istotę Ofiary Chrystusa i naszego w niej udziału wymieni warunki przystąpienia do Komunii św.	wyróżnia udział Boga i człowieka w liturgii charakteryzuje znaki i symbole liturgiczne opisuje, na czym polega przygotowanie do przyjęcia poszczególnych sakramentów podaje formę i treść sakramentów uzdrowienia podaje, kto i w jaki sposób sprawuje sakramenty uzdrowienia charakteryzuje skutki sakramentów uzdrowienia wyjaśnia nazwę sakramentu święceń omawia skutki sakramentu małżeństwa omawia istotne elementy powołania potrafi określić swoje miejsce w liturgii wyjaśnia, że Komunia św. jest zadatkiem przyszłej chwały	uzasadnia, że dzieło Chrystusa w liturgii ma charakter sakramentalny uzasadnia, że Chrystus poprzez sakramenty wtajemniczenia tworzy wspólnotę uzasadnia, że sakramenty uzdrowienia budują jedność w Kościele potrafi umiejscowić małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego przeprowadza analizę perykopy biblijnej Łk 6,1-11 charakteryzuje sylwetki duchowe oraz misję apostołów Piotra i Pawła opisuje poszczególne elementy liturgii słowa i wykonywane funkcje potrafi wyszukać analizowane teksty biblijne i dokumenty Kościoła oraz wyjaśnić ich treść opisuje poszczególne części liturgii eucharystycznej podaje, jak wyrazić wdzięczność za dar Ofiary Chrystusa charakteryzuje owoce Komunii św. uzasadnia potrzebę częstej Komunii św.	daje świadectwo pełnego i zaangażowanego o udziału w liturgii potrafi przygotować liturgię słowa (czytania, modlitwa wiernych...) czynnie angażuje się w przygotowanie liturgii słowa podaje sposoby angażowania się na rzecz ubogich i określa własne działania w tym względzie

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Urzeczywistnianie wiary w życiu i w liturgii Kościoła (t. 45-47. 51-53)	definiuje pojęcia: piękno, sztuka sakralna definiuje pojęcie „wartość” wymienia podstawowe wartości (prawda, dobro, piękno) definiuje pojęcie „wzór osobowy godny naśladowania” wymienia, kto jest dla niego wzorem osobowym	wskazuje teksty biblijne ukazujące piękno stworzenia wskazuje dzieła sztuki sakralnej w najbliższym otoczeniu wymienia wybrane systemy etyczne podaje cechy prawdziwego wzoru osobowego, który warto naśladować opisuje godny naśladowania wzór osobowy	określa, czym jest dzieło sztuki sakralnej potrafi odróżnić sztukę od kiczu wyjaśnia znaczenie sztuki sakralnej w życiu jednostek i społeczeństw uzasadnia, dlaczego dzieła sztuki sakralnej domagają się szacunku uzasadnia, dlaczego należy budować własną hierarchię wartości, u podstaw której znajdują się piękno, prawda, dobro potrafi w szerokim wachlarzu wartości właściwie umiejscowić te ostateczne podaje, jak odróżnić wartości prawdziwe od pseudowartości opisuje sytuację, kiedy sam był wzorem dla innych, przychodząc im z pomocą	uzasadnia, że sztuka sakralna jest nośnikiem wartości religijnych, wyrazem prawdy i piękna uzasadnia, że obowiązkiem każdego człowieka jest urzeczywistnianie podstawowych wartości w rozwoju osobowym jednostek i w życiu społecznym ocenia rozumienie godności człowieka w różnych systemach etycznych wyjaśnia, na czym polega rola wzorów osobowych w rozwoju człowieka oraz mniejszych i większych społeczności	wykonuje prace plastyczne na rzecz salki katechetycznej i szkoły prezentuje klasie utwory muzyki sakralnej przygotowuje gazetkę nt. Sztuka sakralna
	określa istotę Wielkiego Postu określa istotę Triduum Paschalnego wyjaśnia, że Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan wymienia miejsca szczególnego kultu Bożego Miłosierdzia	wymienia motywy nawracania się wymienia najważniejsze wydarzenia związane z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa wskazuje przejawy Bożego miłosierdzia w Starym i Nowym Testamencie określa, kiedy obchodzimy święto Bożego Miłosierdzia	wskazuje teksty biblijne wzywające do pokuty i nawrócenia oraz zawierające obietnice Bożej łaski uzasadnia potrzebę nieustannego nawracania się opisuje wydarzenia paschalne charakteryzuje proces objawienia Bożego Miłosierdzia w Piśmie Świętym	przyporządkowuje wydarzenia z życia Chrystusa do liturgii trzech dni paschalnych potrafi uzasadnić potrzebę świętowania wyraża graficznie lub literacko istotę Triduum Paschalnego charakteryzuje misję św. Faustyny Kowalskiej i rolę św. Jana Pawła II w szerzeniu kultu Miłosierdzia Bożego	przygotowuje scenariusz rekolekcji wielkopostnych w szkole (w parafii) i czynnie w nich uczestniczy czynnie włącza się w przygotowanie „Bożego grobu”

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Drogi do życia z Chrystusem (tematy historyczne)	<p>definiuje pojęcia: semityzm, antysemityzm, synagoga</p> <p>wymienia wartości judaizmu (Stary Testament ze szczególnym uwzględnieniem Tory, Talmud, Midrasz)</p> <p>podaje czas kształtowania się religii islamu</p> <p>rozróżnia istotne elementy islamu (zachowanie, styl bycia wyznawców)</p> <p>wymienia nazwy największych zgromadzeń zakonnych i ich największe osobowości</p> <p>wie, że szkolnictwo i piśmiennictwo wprowadzili zakonnicy</p> <p>wymienia zabytki piśmiennictwa polskiego</p> <p>określa celowość chrztu Polski w wymiarze duchowym, politycznym i kulturowym</p> <p>wymienia pierwsze biskupstwa i pierwszych biskupów polskich</p> <p>definiuje pojęcia: oświecenie, rozum,</p> <p>wymienia nazwiska wybitnych postaci oświecenia (Krasicki, Staszic, Kołłątaj, Konarski, Poniatowski)</p> <p>definiuje pojęcia: wolność, polskość</p> <p>wyjaśnia, czym była Konfederacja Barska, Powstanie Kościuszkowskie, „dzieci Wrześni”</p> <p>wymienia przyczyny utraty wolności przez Polskę</p>	<p>wie, że chrześcijaństwo ma swój początek w judaizmie</p> <p>wyjaśnia, jakie znaczenie dla obrony chrześcijaństwa miały bitwa pod Legnicą i bitwa pod Wiedniem</p> <p>rozróżnia etapy w dziejach formowania się życia zakonnego (eremicy, cenobici, mnisi, zakonnicy)</p> <p>wymienia działania podejmowane przez różne zakony na przestrzeni dziejów (działalność charytatywna, społeczna, polityczna)</p> <p>wymienia nazwy zakonów zasłużonych dla kultury (benedyktyni, pijarzy, jezuici)</p> <p>wymienia dzieła kultury będące zasługą zgromadzeń zakonnych</p> <p>określa współczesne działania zakonów w tworzeniu kultury (szkolnictwo, duszpasterstwa...)</p> <p>wymienia zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki społecznej</p> <p>wymienia wspólne elementy życia religijno-państwowego</p> <p>wskazuje, że Kościół epoki oświecenia stał się mecenasem kultury oraz pionierem poczynąń społeczno-gospodarczych i wolnościowo-demokratycznych</p> <p>określa rolę Kościoła w obronie polskości podczas zaborów</p> <p>wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja i germanizacja</p>	<p>określa, czym jest Stary Testament dla katolików</p> <p>wymienia wartości islamu i rozumie jego istotę</p> <p>określa, na czym polega zagrożenie dla kultury europejskiej i chrześcijaństwa ze strony islamu</p> <p>wymienia nazwy wspólnot zakonnych działających w jego środowisku</p> <p>uzasadnia potrzebę istnienia wspólnot zakonnych</p> <p>opisuje wkład zakonów w kulturę europejską i polską</p> <p>wyjaśnia, jak powstawały struktury administracyjne Kościoła i państwa polskiego</p> <p>opisuje zasługi Kościoła w dziedzinie oświaty i opieki (szpitale zakonne, ochronki)</p> <p>uzasadnia postawę szacunku dla chrześcijaństwa w Polsce</p> <p>opisuje, jak pielęgnuje dziedzictwo chrześcijaństwa</p> <p>charakteryzuje epokę oświecenia</p> <p>określa rolę Kościoła w tamtej epoce</p> <p>charakteryzuje postawę patriotyzmu (Polak-katolik)</p> <p>charakteryzuje przeszkody w zachowaniu polskości we współczesnych warunkach politycznych</p>	<p>wyjaśnia relację chrześcijan do narodu wybranego</p> <p>charakteryzuje cechy wspólne judaizmu i chrześcijaństwa</p> <p>dokonuje wartościowania dotyczącego postaw i zachowań w religii muzułmańskiej i chrześcijaństwie</p> <p>uzasadnia, dlaczego należy bronić wartości chrześcijańskich</p> <p>podaje przykłady zagrożeń płynących ze strony ruchów islamskich</p> <p>uzasadnia, że powstanie określonego zakonu było odpowiedzią na potrzeby epoki</p> <p>charakteryzuje istotne cechy reguł zakonnych</p> <p>podaje przykłady zasług zakonów w dziedzinie szkolnictwa (szkółki parafialne, uniwersytety)</p> <p>wskazuje ich zasługi w zakresie sztuki i muzyki sakralnej</p> <p>charakteryzuje wspólne elementy życia religijno-państwowego</p> <p>charakteryzuje historyczny kontekst spotkań lednickich</p> <p>charakteryzuje współczesne nurty myślowe związane z negacją prawdy zauważając ich antychrześcijańskie nastawienie</p> <p>uzasadnia prawdę, że miłość Ojczyzny jest jednym z przejawów realizacji przykazania miłości</p> <p>podaje przykłady odpowiedzialnych wyborów dla zachowania polskości i wolności (dbałość o język, tradycję, wiarę, rodzinę)</p>	<p>przygotowuje i prezentuje klasie referat na temat wybranej religii</p> <p>rozróżnia pozytywy, ale i zagrożenia ze strony postępującej globalizacji</p> <p>wskazuje, jak angażuje się w życie regionu jako „małej ojczyzny”</p>

